

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ М. Ненадовичъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врете з крајц. за трипутъ. № 66.

Крађа мртваца у Енглеской.

(Продужено)

Нисмо имали кадъ оклевати; но приступисмо одма къ дѣлу, и ако е киша као изъ рукава лила, одъ кое насъ спопаде јака зима. Да бы се пакъ подкрепили, из-празни смо све наше флаше, а на кукавнога Б о б а навали смо пийћемъ тако, да већъ није знао, ни гди се налази.

Онъ разреши цакъ, извуче изъ нѣга алатъ, и поче као помаманъ землю копати. Мы смо му, колико смо могли помагали; посао е доста брзо ишао. Киша пре-стаде и непогода се разиђе; само се покадкадъ грмля-вина чула, као да е хтела проклетство надъ нама да обя-ви. Была е јака помрчина. Одприлике три стопе землѣ ископали смо, кадъ али Ирацъ уеданпутъ остави ашовъ. Мы га терасмо, да посао настави.

„Тако ми моштию светогъ *Патрикиа*“ рече онъ рѣ-шително, „нећу више. Колико смо землѣ ископали, то-лико е она опетъ нарастла. Можемо тако до белага да-на копати, а до сандука мртвачкогъ опетъ доћи нећемо.“

Я и друштво мое были смо у врло рѣавомъ распо-ложеною. Оdkривено проклинасмо ову нашу Дон-кихот-ску будалаштану, кою смо науке ради учинили, и жели-ли смо да смо далеко одъ овогъ ужасногъ места, гди се налазасмо. Овај нашъ стра јошть већма умложи то-потъ, кои одъ корачаня некогъ произлазаше.

Одъ стра испустисмо наша орудія изъ руку, и она-ко упрепашѣени стоясмо едно два минута, никудъ неми-чући се и очекујући шта ће садъ быти. Таква е помрчи-на, была да прста предъ окомъ видити нисмо могли. Ме-ђутимъ корачанъ то чуло се све ближе, тако, да се ско-ро сасвимъ о насъ нешто очеша.

Садъ мы познадосмо, да тай ноћный тумарало ни-шта друго није него магарацъ, кога е госа пустио ноћу у порту, да се напае. Наше дѣло было е врло озбиљно, па нисмо имали кадъ, да се о овомъ догађаю у оштроуміе и шалу упустимо. Б о б њ самъ упусти се у

грдню овогъ јдногъ скота, кои намъ е толикий стра за-дао быо, па га оданде отера. Брже болъ узесмо мы у руке ашове и мотику, и у часъ ископасмо землю до сан-дука, на кои стадосмо, да бы тако землю са стране ис-копати и уже исподъ сандука провући и подићи га мо-гли.

Дотле смо дошли были, кадъ намъ у еданъ ма по-сао нашъ новий стра прекиде. Садъ сирѣчь чусмо мы заиста човечиѣ корачанъ а тако и човечиѣ говоръ. Као громомъ поражени падосмо по сандуку, и утишасмо се тако да намъ се за време ни днсанъ чуло није.

Петъ или шестъ минута протекосе у томъ неиска-заномъ страу. И будући намъ се нико неприближаваше, већъ све мирно быаше, то се мы усудисмо подићи се изъ раке. Найтежу часть нашегъ дѣла обезсвећеня гроб-ба предстојало намъ е извршити. Сирѣчь требало намъ е јоште сандукъ изъ раке извући, одклопити га и мртво тело изъ нѣга извадити.

Почемъ смо ястребовимъ очима свудъ око насъ разгледали, и неопазили ништа, што бы подозрително было, подигосмо сандукъ, и стадосмо ђускиомъ покло-пацъ подизати. Текъ што се поклопацъ отвари по-че, а месецъ засветли, и мы познадосмо оно тело, кое смо тражили: Радовасмо се, што се нисмо у траженю гроба преварили, и то намъ е засадъ довольна награда была. Извадимо дакле мртво тело изъ сандука, да га у цакъ метнемо, кадъ аль Ернстъ, кои е главу покойни-це на крилу држао, ову у еданъ ма пусти, очаятелно ви-кнувши: „Ево ій.“

Кога е онъ разумевао нисмо знати могли. И коли-ко смо се рѣшителнима показивали, да ћемо се храбро бранити, опетъ дрктасмо мы сви као пруть. Я погледа на ону страну, куда е другъ мой рукомъ показивао и о-пази два грдна човека, кои еданъ за другимъ иђау. О-боица су поредъ зида ишли.

— Пропали смо; реко я. И ништа намъ друго не-остае, него да се спасемо бегствомъ.

„Убићеду насъ“ уздану Ернстъ.

— Дай ми баръ еданъ пиштоль, додаде Мериваль, коимъ љу се бранити моћи.

Бобъ е љутећи нашъ разговоръ слушао. Онъ се тако уплашио, да ни речи проговорити не могао. Зуби су му цвочотали, а тело му е сво тако дрктало, да се правце држати не могао, него се морао спустити на земљу.

„Йутите“, реко я, и запе орозъ пиштоля, кое и Мериваль учини. Месець пакъ, пре него што ље за облакъ заћи, показа намъ јоштъ двоицу, кои съ друге стране къ нама долазау.

„Та мы смо са своју страна обколѣни“ рече Ернстъ. „На беганъ не ни мислити.“

Затимъ наступи опетъ помрчина, и мы текъ што смо наумили были къ црквеноме зиду поћи, ал' се сурова гласина близу насъ зачу: „Гди су? Я самъ ий опазио. Они мораю овде бити. Говорите: гди сте?“

То намъ е већъ доста было. Безъ да смо речицу коју проговорили, распркосмо се мы на све стране Садъ пуче пушка. Затимъ одма чу я еданъ явий уда-раць. И незнаюћи кудъ љу, скавао самъ съ одногъ гроба на другий, више пута падаюћи, и више пута на онай истый камень гробный удараюћи, одъ кога самъ већъ едномъ одбиенъ былъ.

И колико самъ се годъ трудіо умаћи, све самъ ед-нако слушао, да неко замномъ трчи. Говитель мой и-снао е замномъ узастопце, и чинило ми се, као да ме е еданпутъ два ли за капуть уватио. Едва самъ се одъ нѣга изчуао и ослободио га се, кадъ удари на гвоздену ограду, коя е еданъ гробъ окружавала. Паде ми на па-метъ, да се у ту ограду увучемъ и сакрїемъ. Што сми-сли, то и учини.

Текъ што самъ се уза споменикъ прилюбїо, зачу загушљиву дреку и плѣсакъ, као да неко у воду паде. Ямачно е неко одъ мои другова тежко ранѣнъ, мышля у себи. Но како садъ да му помогнемъ. Нисамъ знао, гди се налазио, а викати га нисамъ смео, да и себе и нѣга неиздамъ. Садъ се стениањ јоште јенїе чуло, одъ кога самъ се савъ згрозїо. Докъ самъ годъ живѣ, я ову стра-овиту ноћъ изъ више узрока заборавити нећу. Чувства, коя ме при томъ помислу обузимаю, немогу се ни пред-ставити, а камо ли описати.

По краткомъ размишленю, наумимъ да одпузимъ та-мо, одкуда се лелекъ чуо, све презаюћи и зебући, да ме небы изъ помрчине пушка убила или буца лупила.

Мое положенѣ ямачно не было зависти достойно. Но шта е было одъ мои другова? Самъ пакъ да ли самъ могао надеждомъ себи поласкати, да самъ опасность из-бегао? Нисамъ ли и на најгоре мислити морао, ако бы сирѣчь мене, кадъ сване, на гроблю уватили; како ли пакъ одавде да изманнемъ, кадъ самъ са своју страна обколѣнъ?

Ове су ме мисли обузимале, докъ самъ пужао къ о-номъ стениошемъ. Часъ по-саслушкївао самъ я съ najveћомъ пазљивосћу, и нисамъ се могао довольно начудити оной дубокой тишини, коя око мене владаше. Само се оно

стениањ, кое самъ споменуо, јоште чуло; и на часъ о-петъ удалѣниѣ. Најпосле учини ми се, као да е исподъ мене изъ дубљїне земљѣ произилазило.

(свршиће се.)

М Р В И Ц Е.

Еданъ се хвалио, да е врло много путовао, и име-новао е сїасетъ земаля и места, куда е пропутовао, та-ко, да скоро ни еданъ буцачињ у целомъ свету остао не, гди онъ не быо. Дакле сте вы добро вычни у гео-графїи? Запыта га еданъ. „Нисамъ“ одговори онъ. „Та-мо нисамъ быо, него мислимъ, да самъ мимо нѣ прошао.“

— Три домышляна прођу поредъ одногъ Еврея, па да се подмену съ нїимъ, поздраве га на слѣдуюћїи на-чинъ: Первый рекне: Добаръ данъ господаръ Авраме! другий: Добаръ данъ господаръ Исаче! трећїй: Добаръ данъ господаръ Якове! Еврей одговори: Я нити самъ Аврамъ, ни Исакъ, ни Яковъ, него самъ я Симовъ сынъ кои самъ се упутїо, да тражимъ магарце мога отца, па гле, ево ий нађо сва три.

— Дуовникъ еданъ запыта при исповести селяче е-дно: кажи ми, шта си заслужио за грѣхе твоѣ? Селяче безъ свакогъ размишляваня одговори искрено: Попо, я зато нетражимъ башъ ништа.

— Трговаць еданъ дође зими, Декембра месеца у меану неку на конакъ, и немогући нигда кодъ ватре, бу-дући су се други гости свудъ унаоколо око нѣ разши-рили, места да добые, викне меанцию и заповеди му, да нѣговомъ коню едну оку острига — школьки — у шталу однесе. „Ечма или зоби вальда сте хтели рећи, госпо-дару?“ Я добро знамъ шта радимъ, оку острига кажемъ ти опетъ. Меанция послуша а сви остальы гости пођи-паю и оду за меанциомъ, да чудовиште то виде. Трго-ваць у томъ времену избере себи најудобнїе место и кадъ се е меанция съ друштвомя врагїо увераваюћи, да конь неће на остриге ни да гледи, рекне му онъ; а ты донеси овамо мало соли и бибера; ерь и я самъ гладанъ.

З А Ч И Н И Ц И.

(Руске пословице.)

1. Ко нема среће тай се и еднимъ гутляемъ воде удави.
2. За яханъ треба што више него само носити ма-музе.
3. Зеца нетреба учити ести купусъ.
4. Немой се тући съ онимъ, кои ти е избїо лево око, ерь љешъ изгубити и десно.
5. Најболїй прїятельи есу рубљѣ.
6. Ко свою жену изгуби тай е много нашао.
7. Рубля има право, копѣйка неправо.
8. Ко оће да лаже, може много новина казивати.
9. Любовь е свававаць, кои лако са срца на езикъ скаче.
10. Кадъ неправедна рубля и затрудни, то рађа она само копѣйке; а кадъ праведна дође до бабїня, она ра-ђа одна рубљѣ.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

Р у с і я.

Изъ Петрограда подь 5. о. м. пишу єднимъ берлинскимъ новинама слѣдуюће: Турскій ратъ єдва се свршио и садъ се опетъ гласа о новимъ ратнимъ демонстраціама. Почемъ су наше войске анатолско бойно полъ оставиле, и почемъ су наше трупе Карсъ напустиле, Курди су се опетъ почели бунити и претити пріятельима и неприятельима; збогъ чега є ђенераль Хрулевъ све свое трупе покрай целе нѣнове границе разширио. —

Е н г л е с к а.

У Лондону 11. Юлія. „Газетъ“ явля, да є Барль офъ Гринвилъ наименованъ за изванредногъ посланика при свечаномъ крунисаню цара рускогъ Александра II. у Москви, и да ђе га. као нѣговъ секретаръ, тамо пратити Сиръ Робертъ Пиль.

„Гlobe“ вели, да ђе краљица идућегъ понедељника држати опетъ войничку смотру надъ войскомъ у Алдершоту. Говори се, да тамо стануоћа войска износи 16.000 момака.

Ц р н а Г о р а.

Мы смо пропустили, обширно разложити войничкій походъ Црногораца подъ предводительствомъ сердара Мирка Петровића противъ непокорны Кучана. Мы дакле накнадително являмо, да су изнайпре Црногорцы са 6000 момака узалудно юришали на обкопе Кучана и да їй є сь обе стране доста изгнуло.

Последня пакъ писма сь црногорске границе одь 2. Юлія доносе намъ слѣдуюће:

„29. Юнія су Кучани, кои су узалудъ очекивали на турску помоћ, и увидивши немогућность, одржати се, а притомъ видѣћи, да їмъ сь брега Кома грози сердаръ Черовић са 1800 момака, оставили свое обкопе и нагнули бѣжати. Црногорцы дођу у остављена одь войске мѣста и све, безъ разлике старости и пола што їмъ є у ярости до руку пало изсѣку, и куће несрећны Кучана опљѣне. Како се пакъ при свему овомъ поступало, нетреба казивати, еръ гдѣгодъ нерегуларна войска побѣди, знамо како поступа. Предѣль Кучайскій садъ є права пустина, и она жителїи, кои су одь мача црногорскогъ избѣгли, побегли су у Турску и црногорцы су око 2000 пушака задобили. Стада пакъ своя Кучи су їоштъ зарана превели преко свое границе у Турску, и тако су спасена. Ове несреће Куча причина є паша снадарскій, будући їй є онъ своимъ поклонима и лажнымъ коекаквимъ обећаняма изъ досаданѣгъ нѣновогъ неутралитета извукао и тако їмъ ову несрећу и пропасть навучао. Климентини и Грудели и друга племена чекали су

мигъ пашинъ па да Кучима помогну, али оваї или є доцне или нїе га никако ни было. Да су они баръ какву помоћ у згодно време добили, онда бы они могли свою будућу независимость осигурати или баръ небы тако горно пострадали.

Ш п а н і я.

Писма изъ Париза одь 9. Юлія доносе намъ накнадително їоштъ неке и неке поединости о догађаїма у Шпанїи, између кои навешћемо ове:

Ђенерали Забала, Серано, Бедоя, Ирїарте, Аметлеръ Валдесъ и їоштъ многи други, кои се нису хтели правительству покорити, отишли су незна се кудъ. А исто тако и великій брой депутираца народны прикрио се, и мисли се, да су већомъ части отишли у Сарагосу.

Ђенераль Фалконъ, кои предводи партаю бунтовничку у Сарагоси, проглашенъ є исто тако као и многи други офицїири, кои нїеу правительству саданѣ признали, за збачене, и они су позвани, да предстану военомъ суду. (?)

На мѣсто Фалкона постављѣнъ є за ђенерал-капетана гувернера арагонскогъ ђенераль Дулче. Оваї є пошао сь єднимъ одѣленѣмъ войске противъ Сарагосе, да главно заповѣдничество мачемъ задобѣе.

А „Пей“ доноси намъ їоштъ и ове доста занимљиве поединости.

Одь 12 ђенерал-капетана, кои по провинціама запо вѣдаю, избрани су седморица изключителнимъ упливомъ О’Донела, четворица су избрани на препоруку Еспартера, а єданъ на изречну заповѣсгъ овога. Оваї є последнїи ђенераль Фалконъ, кои у Сарагоси заповѣда.

Мадридска народна войска износила є 30.000 мом.; одь овы є было 20.000 наоружаны, а у бою участвовало є одприлике 10.000.

Маршаль Нарваецъ, кои є морао пре изъ Шпанїе отићи, садъ є у Баїону; онъ по своей прилици чека сгодно прилику, па да отиде у Шпанїю.

— — — Изъ Париза најпосле пишу подь 8. Юліемъ слѣдуюће:

Кодъ наши сусѣда (Шпаньолаца) изгледаю ствари врло неизвѣстно и суморно, особито што є већъ одь неколико дана прекинуть телеграфскій саобраштаї са Шпанїю. Напротивъ тога добыло є правительство вѣсти, кое су позднїе одь своїо новинарски саобштєнїя. Правительство є дознало сирѣчь изъ поуздавы извора, да у Сарагоси нїе утишана буна, (као што се было разгласило). Венераль Гурса стої на челу войске у овомъ храбромъ и челичномъ граду, и спрема се, да диктатури О’Донеловой сь мачемъ у руци на мегданъ изађе.

Осимъ тога дознае се изъ поуздане руке, да е маркизъ де-Тирго, Францускій посланикъ у Шпаниі добыо налогъ, да у свима кораџима кое буде предузимао, гледа што годъ веѣма може радити у сагласію и споразумленю са енглескимъ посланикомъ, лордомъ Ховденомъ. Овде у Паризу ничега се веѣма неплаше, но да ће у одсудномъ часу, т. е. у часу, кадъ ће се рѣшити положай и владавѣ Француске наспрамъ овы шпански заплета, оживити спеть старо непријатељство и противность између Енглеске и Француске.

Мы мислимо, да е неоснованъ гласъ, кои се тако яко разнео быо, да е сирѣчь една енглеска флота направљена на прибрежја шпанска. Но ако се тай гласъ потврди, онда е енглеска флота зацело безъ знаня Француске владе тамо направљена. Међутимъ се засадъ у Паризу незна јоштъ ништа.

Изъ шиланя Француске войске на шпанску границу, недае се засадъ јоштъ ништа закључити, шта Француска намѣрава чинити; ерѣ е брой ове войске врло незнатанъ. Я васъ могу — тако вели парискій дописатељ — увѣрити, да е досадъ на границу направљенъ само еданъ, и то 22 линейный полкъ и еданъ ловачкй батальонъ.

— Последнѣ вѣсти изъ Шпаниі есу врло разновидне и неслажу се. Француски листови, кои су очевидно на страни О'Донеловой, веле, да ће овай успѣти, и да е буна ограничена само на главну варошь Арагоніе, Сарагосу. Но кадъ помислимо, да тамо партае нишу, то се морамо яко сумњати о чистой истини сваке вѣсти. Мы ћемо у осталомъ јавити засадъ укратко оно, што су намъ последнѣ броеви страны листова донели:

Извѣстно е, да су се и провинціе Мурџія и Гирона противъ О'Донела изясниле. Премда е дакле грофъ Луценскій (О'Донель) у Мадриду мегданъ одржао, то е ипакъ станъ по провинџјама врло озбиљно, и што годъ дуже такво станъ у Шпаниі трае, у толико е оно опаснѣе.

О'Донеловъ ђенералъ Дулче кажу, да се 8. Юлія кренуо противъ Сарагосе са 6000 момака, осимъ тога крећу се и посадке Наваре и баскиски провинџія противъ главне вароши Арагоніе, и бојати се е, да ће горечене провинџіе, кое су скрозъ карлистичногъ духа, одма по одлазку войске буну и нове заплете породити.

А и войничке мѣре Францускогъ правительства показую, да оно побѣдомъ О'Донеловомъ не сасвимъ умирено.

11. Юлія стигла е изъ Пломбиѣра заповѣсть, да се две дивизиѣ войске дужъ шпанске границе поставе; ове ће дивизиѣ тамо станъ подићи. Цео посматрајућий Францускій корпусъ износиће 2500 момака.

Херцогъ одъ Валенџіе, маршалъ Нарваецъ, отишао е, као што е веѣх речено, на шпанску границу. О'Донель, боѣћи се, да онъ не дође у земљу, те да му преотме владу изъ руке, наименовао га е за посланика шпанскогъ при Францускомъ двору. Но чуе се, да Нарваецъ

то не приміо, но да е преко едногъ ађутанта понудио краљици своје услуге.

— А јоштъ позднѣ вѣсти јављаю намъ, да изъ провинџія врло неповольни гласови долазе, и да свуда највеће огорченѣ влада. Тако е еданъ батальонъ войске, кои е имао ићи изъ Пампелуне у Сорію, на путу изяснио се противъ О'Донела, и отишао самовольно у Сарагосу.

Што се саме Сарагосе тиче, то немамо јасны и опредѣлены вѣстий, но чуе се само, да су тамошнѣ поглавари наумни, недочекати войску О'Донелову, него изићи јој на сусрѣтъ. Што се тиче провинџіе Каталоніе (изузимајући главну варошь Барселону), то се дознае, да се она сва противъ О'Донела подигла. Француски листови то поричу, но зна се изъ поузданы извора, да ђенералъ Запатеро, при свемъ томъ, што има 15.000 войника, ипакъ до 10. Юлія быо е само у вароши Барселони господаръ.

Што пакъ станъ стварій у Шпаниі јоштъ замршава, естъ то, да неслога влада између маршала и ђенерала, кои су у Мадриду побѣду одржали. О'Донель, кои нема никакву партаю, не кадаръ обуздати своје другове, а сви се ползую незадовољствомъ, кое е произишло изъ млоги авансамента, при којима су млоги заборављени, кои су садањмъ правительству сасвимъ привржени были.

Неки мисле, да збогъ тога, што ђенералъ Дулче е днако оклева, поћи сѣ войскомъ на Сарагосу, станъ стварій у Мадриду јоштъ не сасвимъ безопасно и стишано.

Бой у Барселони быо е много жешћий, но што се сѣ почетка мислило. Бой е трајо два дана и сѣ обе су стране врло млоги изгинули.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Турину 11. Юлія. У Римини е 4. ов. м. убиенъ мачемъ у вече трговацъ и секретаръ Францускогъ конзула г. Тиссерадъ у јавномъ шеталишту гди е са своіомъ женомъ, кѣрима и пріятельима одао, убица е побегло.

У Паризу 13. Юлія. „Монитеръ“ доноси намъ изъ Сарагосе подъ 8. Юліемъ слѣдујуће приватне вѣсти:

„У Сарагоси е држанъ прегледъ войске надъ 16.000 момака; еданъ батальонъ правилне войске отишао е у Туделу, гди се сединіо са 15.000 побунѣника одъ народне войске. ђенералъ Квинта отишао е у Арагонію.

По „Конституџіонелу“ отићи ће три дивизиѣ войске изъ Париза на југъ. На берзи се разнео гласъ, да е и у Андалузіи и Галиџіи букнула буна.